

XII.

ЗАЩИТАТА НА ШИПКА.*]

Първото поевяване на Сюлеймана. — Черкезитъ и ополченцитъ въ Казанлъкъ. — 9-й Августъ : — първо дѣло. — Българските дружини. — Чудеса отъ храбростъ. — 11 Августъ : най-критическиятъ денъ. — Клѣтвата на орловцитъ и ополченцитъ. — Отчайване. — Момента на спасението. — Генералъ Радецки. — 12 Августъ : превратъ денъ. — Раниване на Драгомирова. — 14 Августа : отпочивка. — Загубитъ. — Епизоди. — Българските селени-водоносци. — Смърть на ген. Дорожински. — 5 Септемврий. — Загуби на 5 Сеп. — Съвършенно отблъсване на турцитъ. — Смѣняване на Сюлеймана. — Рейфъ-паша.

Солученото опиране на Османъ паша въ Плевенъ и оттеглянето на Гурко изъ забалканския край даде сърдце и душа на турските военни паши. Забързахъ азиятските *кахрамани* да са явятъ силни и смѣли. Наслѣдника на първия турски сер-аскеринъ Абдула-Керима, потурнака-нѣмецъ Мехмедъ Али паша отъ полвината Юлия непрестанно са опитва да са промъкне презъ армията на Господаря-Наслѣдника, Александра Александровича, армия която бѣше расположена по всичката линия на Кара-Ломъ. Презъ Августа Мехмедъ-Али-паша поченж още по сериозни нападателни дѣйствия : на 10 Августа — при Аяслари, на 18 — при Кара-Хасанкую и на 24 противъ Кацелово и Аблово. Армията на Османа-паша сѫщо са поопитала да нападне : на 19 Августа тя силно са впуснала въ атака при Пелишать и Гагавица. Но най-сериозно, най-упорно и най-решително, решителност до буйност бѣше нападането на Сюлейманъ-паша, противъ армията на когото още единъ путь са покрихъ съ слава българските дружини.

Войските на Сюлеймана занимавали долината на Тунджа. На 4 августа тѣ сѫ опитали да ударятъ презъ Хайн-

*] Подъ названието Шипка ний ще разбирами самото устье, прохода.